

Memorie van Antwoord 47/11 D

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 11 november 2011

's-Hertogenbosch

Datum

8 november 2011

DIS-nummer

2835495

Directie

MID / CS

Bijlagen

-

Onderwerp

Begroting 2012 en najaarsbrief

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Op 4 november jl. hebben de Statencommissies de begroting 2012 en de najaarsbrief behandeld. In deze memorie van antwoord geven wij onze reactie op de uitkomsten van die besprekingen en gaan we in op enkele nog openstaande vragen. De plenaire begrotingsbehandeling heeft plaats op vrijdag 11 november a.s.

1. Begroting algemeen

Naar aanleiding van de reacties op de nieuwe begroting willen wij in algemene zin nog het volgende opmerken:

a. Begrotingsopzet

In juni van dit jaar hebben wij u geïnformeerd over de nieuwe begrotingsopzet (MF-0018). Daarbij is gekozen voor een meer compacte begroting met een structuur die aansluit op de Agenda van Brabant en de Investeringsstrategie. Om het beleid meer in samenhang te presenteren, is het aantal begrotingsprogramma's teruggebracht van tien naar zeven en zijn verschillende productgroepen herschikt en in sommige gevallen samengevoegd. Op onderdelen heeft dit geleid tot een indikking van de informatie, met als bijkomend voordeel dat het begrotingsboekwerk aanmerkelijk dunner is dan in voorgaande jaren.

Het autorisatieniveau is voor uw Staten hetzelfde gebleven, namelijk het productgroepniveau. Daar waar productgroepen zijn gecombineerd (in de tabel "wat mag het kosten") komt het voor dat een groter budget voor een omvattender beleidsterrein geautoriseerd wordt. In het format is dit

ondervangen door bij de beleidsprestaties (tabel “wat gaat de provincie daarvoor doen”) aan te geven welke middeleninzet hiermee in het begrotingsjaar gemoeid is. Daarmee wordt een gedetailleerder inzicht gegeven in de middeleninzet binnen een productgroep dan in vorige jaren. Overigens gaan wij met de autorisatie van middelen op productgroepe niveau één stap verder dan dat de wetgever voorschrijft; die acht autorisatie op programmaniveau toereikend.

b. Uitgangspunten

Bij het opstellen van de begroting 2012 overeenkomstig de nieuwe opzet, is een belangrijk uitgangspunt geweest het “reëel ramen en plannen”, op basis van door uw Staten eerder vastgesteld beleid. Beleid dat in ontwikkeling is, is nog niet in de begroting opgenomen. Als hiervoor al wel middelen zijn gereserveerd (denk aan bestuursakkoord en investeringsvoorstellen) dan zijn die nog niet functioneel in de begroting opgenomen maar “geparkeerd” op een stelpost. Beleid dat in 2012 zal worden vastgelegd, is in de begroting aangemerkt als processtap (zie bijvoorbeeld Landschappen van Allure). Zodra dit in de Staten of de functionele commissie is besproken, worden de beleidsprestaties en bijbehorende middelen via een door de Staten vast te stellen begrotingswijziging opgenomen in het desbetreffende programma c.q. productgroep.

Verder streven we ernaar om een zo actueel mogelijke begroting aan te bieden. De najaarsbrief heeft daarin een belangrijke functie en maakt als zodanig deel uit van het totale begrotingspakket. In de Najaarsbrief zijn ook enkele voorstellen opgenomen in aanvulling op de ontwerp-begroting die is gebaseerd op de voorjaarsnota. Met deze aanvullende voorstellen willen wij al in 2012 van start gaan. Overigens gaat het voor een deel om procesgeld (ten behoeve van het voortraject Uitvoering wet Bibob en het vervolgtraject op de Commissie Van Doorn) en nog niet om structurele ramingen. Nadere beleidsmatige uitwerkingen zullen, voor zover van belang, nog door middel van afzonderlijke notities worden voorgelegd aan de functionele commissies.

2. Formatie-ontwikkeling in relatie tot personeelkostenontwikkeling

In de Commissie EZB zijn vragen gesteld over de ontwikkeling van de formatie (-25 à 30%) in relatie tot de ontwikkeling van de personeelskostenbudgetten (-10%). Dit verschil in procentuele ontwikkeling wordt verklaard door het feit dat in de personeelskostenraming het budget voor de geplande 225 fte overdracht van taken/samenwerkingsconstructies (bijvoorbeeld Regionale Uitvoeringsdiensten/RUD's) nog is opgenomen. Zolang niet duidelijk is wanneer exact die overdracht/samenwerking zal worden gerealiseerd, kan nog geen overheveling van apparaatskosten naar programmalasten plaatshebben. Op het moment dat duidelijk is welke taken en daaraan gekoppelde fte's overgedragen of in samenwerkingsverbanden ondergebracht worden, zal via een begrotingswijziging het personeelskostenbudget overgeheveld worden naar een functioneel programmabudget. Dit functionele programmabudget zal

vervolgens aangewend worden om de instantie die de overgedragen taken gaat uitvoeren, te betalen.

Dit is in lijn met hetgeen daarover in de Agenda van Brabant en het bijbehorende Statenvoorstel PS 29/10 is vastgelegd. De desbetreffende teksten worden hieronder nogmaals weergegeven:

Agenda van Brabant: Gevolgen voor personeel en organisatie

“Het ombuigen en anders organiseren van taken impliceert ook een formatiekrimp (reductie apparaatskosten). De provinciale organisatie zal de komende jaren krimpen van 1.390 naar 1.000 fte. Deze reductie komt voort uit twee bewegingen:

1. Formatiereductie als gevolg van taken die niet meer of “dunner” uitgevoerd gaan worden. Hierbij gaat het in totaal om circa 165 fte. Deze formatiereductie zal een concrete bijdrage leveren aan de financiële bezuinigingen.
2. Formatieverplaatsing naar bijvoorbeeld RUD's en/of agentschappen. Hierbij gaat het in totaal om circa 225 fte's. De beweging past binnen de door Provinciale Staten vastgestelde kernrol “opdrachtgever van de uitvoering”. De provincie legt zich in de toekomst toe op haar regie- en opdrachtgeversfunctie. Uitvoerende taken, zoals operationele handhaving, zijn daarbinnen niet langer kernactiviteit en worden extern belegd. Deze formatieverplaatsing leidt in eerste instantie niet tot financieel voordeel (bezuiniging), behalve dan dat voorafgaand aan een eventuele formatieverplaatsing altijd eerst minimaal een efficiencybezuiniging van 15% over de inzet van autonome middelen op deze taken gerealiseerd zal worden.”

Specifiek ten aanzien van de Regionale Uitvoeringsdiensten is daarbij nog opgenomen:

“Ten aanzien van de RUD's wordt momenteel nog gesproken over de taakverdeling tussen de verschillende overheden op het terrein van vergunningverlening en handhaving. Op het moment dat door de provincie eventueel bevoegdheden zullen worden overgedragen, kan dit alsnog leiden tot verdere provinciale bezuiniging.”

PS-voorstel 29/10 AvB d.d. 20 april 2010: Gevolgen voor personeel en organisatie

“De provinciale organisatie zal de komende jaren krimpen van 1.390 naar 1.000 fte. Deels door taken over te brengen naar RUD's (ongeveer 125 fte), deels door uitvoeringstaken, al dan niet met partners (Brabantse gemeenten, landsdelig met Zeeland/Limburg, e.a.) op afstand te plaatsen in bijvoorbeeld een agentschap of overheids-BV (ongeveer 100 fte). De overige 165 fte's zijn daadwerkelijk een bezuiniging (door taken te schrappen en door efficiencyversterking). Via normstelling wordt scherp op externe inhuur gestuurd.”

Uitgaande van een gemiddelde salarissom van de over te dragen formatie, betekent dit dat de loongerelateerde kosten vanaf 2013 bij benadering zullen afnemen zoals in de navolgende tabel is aangegeven:

(x € mln)	2012	2013	2014	2015	2016
Totale budgettaire personeelsformatie					
- Budgettaire personeelsformatie	1.330	1.310	1.285	1.230	1.225
- Loongerelateerde kosten op basis van budgettaire personeelsformatie	€ 98,0	€ 96,2	€ 93,8	€ 89,6	€ 89,2
Taakoverdracht/samenwerking					
- Afname formatie a.g.v. overdracht en samenwerking	0	-125	-175	-225	-225
- Afname loongerelateerde kosten a.g.v. overdracht en samenwerking	€ 0,0	-€ 9,1	-€ 12,8	-€ 16,4	-€ 16,4
Budgettaire personeelsformatie na overdracht/samenwerking					
- Budgettaire personeelsformatie	1.330	1.185	1.110	1.005	1.000
- Loongerelateerde kosten	€ 98,0	€ 87,1	€ 81,0	€ 73,2	€ 72,8

Ook de niet-loongerelateerde kosten zullen, zij het in beperkte mate, afnemen.

3. 4% bijdrage uit bestuursakkoord- en investeringsmiddelen aan personeelskosten

Tevens zijn vragen gesteld over de in de Najaarsbrief (2e Bestuursrapportage) opgenomen bijraming van een deel van de personeelskosten ten laste van een aframing van in de komende bestuursperiode in te zetten intensiverings- en investeringsmiddelen (Bestuursakkoord, Investeringsagenda en Spaar- en investeringsfonds).

In de meerjaren personeelskostenbegroting zijn de personeelskosten geraamd ter dekking van een organisatieomvang aflopend naar 1.000 fte vanaf 2015. Het grootste deel van deze formatie wordt ingezet voor de uitvoering van het structurele provinciale takenpakket en is structureel afgedekt in de personeelskostenbegroting.

Het andere deel van de 1.000 fte wordt conform bestendig beleid per bestuursperiode flexibel ingezet. Per bestuursperiode wordt een bestuursakkoord vastgesteld. In dit bestuursakkoord worden de accenten en prioriteiten aangegeven, deze kunnen afwijken van de voorgaande bestuursperiode. De met deze taken gemoeide fte's worden dan ook iedere bestuursperiode opnieuw verdeeld en van financiële dekking voorzien. Ditzelfde geldt voor de investeringsvoorstellen 1e tranche investeringsagenda en het Spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur. Deze werkwijze maakt

het mogelijk flexibel in te spelen op veranderende omstandigheden, in het verlengde daarvan nieuwe taken op te pakken en voor de uitvoering daarvan de juiste medewerkers met passende competenties aan te trekken.

De voor de uitvoering van deze taken benodigde capaciteit maakt reeds deel uit van de in de begroting opgenomen formatie-ontwikkeling naar 1.000 fte. Er is derhalve geen sprake van een formatie-uitbreiding bovenop de 1.000 fte voor de uitvoering van deze taken. Het in de Najaarsbrief opgenomen voorstel is erop gericht dat deel (ruim 100 fte) van de 1.000 fte dat nog niet is afgedekt binnen de personeelskostenbegroting van financiële dekking te voorzien. Dit wordt geëffectueerd via een budgettair neutrale bijraming van de personeelskosten ten laste van de desbetreffende intensiverings- en investeringsbudgetten.

4. Treasurybeleid

Volgens het Treasury Statuut worden de verslagen van het Treasurycommittee ter informatie (vertrouwelijke inzage) gestuurd aan de leden van de Rekeningcommissie. Gegeven de opzet van de commissiestructuur in deze nieuwe bestuursperiode, worden deze verslagen toegezonden naar de leden van de Commissie Mobiliteit en Financiën. Dit is inmiddels ook zo uitgevoerd, zie notitie MF-0004 van mei jl. met de verslagen van december 2010 en januari en februari 2011. Na de vergadering van het Treasurycommittee op 15 december a.s. zullen de dan vast te stellen verslagen van mei en september worden toegestuurd.

Bij de eerstvolgende evaluatie van het Treasury Statuut – voorzien in 2012 – zal dit onderdeel dienovereenkomstig worden aangepast. Tevens zullen wij het treasuryjaarplan en treasuryjaarverslag aan de Commissie MF doen toekomen.

5. Risicoreserve en kredietvoorstel voor aanpak bodemsanering Chemie-Pack

In relatie tot de aanpak van de bodemsanering Chemie-Pack Moerdijk, aanvankelijk geraamd op € 43,2 mln, is in de Najaarsbrief € 10,9 mln gestort in de Risicoreserve (zie Najaarsbrief tabel 3.2 en pag.20). In principe is hiermee 100% van de kosten financieel-technisch afgedekt, onverlet de uitkomsten van de onderhandelingen over de rijksbijdrage en de verhaalacties op Chemie-Pack en verzekeringen. Omdat bij het opstellen van de begroting hierover nog geen duidelijkheid was, is de voorfinanciering van de bodemsanering als financieel risico opgenomen in de risicoparagraaf.

Inmiddels is bekend dat het Rijk in de periode 2012-2014 een bijdrage zal leveren van € 17,5 mln en dat de financierings- en uitvoeringsovereenkomst met de gemeente Moerdijk kan vervallen (zie PS-voorstel 53/11A). De provincie draagt maximaal € 17,5 mln bij. Het resultaat van de feitelijke sanering en het kostenverhaal richting Chemie-Pack en verzekeraar bepaalt uiteindelijk de voor rekening van de provincie komende kosten. Gegeven de uitkomst van de rijksbijdrage zal nu bij eerstvolgende gelegenheid de

bodemsanering Chemie-Pack begrotingstechnisch van de Risicoreserve worden overgezet naar het functionele programma/productgroep. Daarmee komt het risico binnen de Risicoreserve als zodanig te vervallen.

Gelet op de bijdrage van het Rijk is een eventuele herprioritering binnen het bodembudget niet meer aan de orde. Een herprioritering zou overigens geen invloed hebben gehad op lopende bodemprojecten, omdat het de nieuwe periode 2015-2019 betreft (waarvan de rijksbijdragen nog niet bekend zijn).

6. Begrotingswijzigingen

Met betrekking tot de 1^e wijziging van de begroting 2012 en de 4^e wijziging van de begroting 2011 is gevraagd waarom onderaan in de totaaltelling wel de totalen van de wijziging van de lasten en baten zijn opgenomen maar niet de totalen van de nieuwe ramingen van de lasten respectievelijk baten.

Totaaltelling van de nieuwe raming van zowel lasten als baten geeft alleen inzicht in de nieuwe omvang van de begroting als zowel de mutaties als het sub totaal van de ongewijzigde productgroepen wordt opgenomen. Desgewenst zullen we dat in het vervolg opnemen in het overzicht van de begrotingswijzigingen.

In de 4^e wijziging van de begroting (onderdeel c) wordt bij de productgroepen 07.01 zorg en welzijn en 07.04 sociale en culturele ontwikkeling gesproken over “het sluitend maken van programma 07”. Een nadere onderbouwing hiervan wordt gegeven op pagina 6 van de Bestuursrapportage II-2011. Een en ander hangt samen met de afspraak dat financiële knelpunten primair ten laste komen van onderbestedingen binnen een productgroep, mits binnen het desbetreffende begrotingsjaar (zie Najaarsbrief, paragraaf 4.3).

7. Vragen op het terrein van mobiliteit

In de Commissie MF is een vraag gesteld over de kosten die aan geluidbeperkende maatregelen langs provinciale wegen worden uitgegeven.

Ingevolge de Europese Richtlijn Omgevingslawaaai (2002/49/EG) zijn wegbeheerders verplicht een geluidbelastingkaart samen te stellen alsmede actieplannen waarin de locaties zijn opgenomen die op grond van de geldende geluidsnormen in aanmerking komen om uiterlijk in 2018 te worden aangepakt. Deze actieplannen worden conform de richtlijn in 2 tranches opgesteld, voor de jaren 2008-2013 respectievelijk 2013-2018. Het actieplan 2008-2013 is in uitvoering, dat voor 2013-2018 moet in 2013 gereed zijn.

De aanpak wordt uit efficiencyoogpunt gelijktijdig gerealiseerd met het onderhoud en/of de vervangingsinvesteringen aan die wegvakken. Kosten die voor geluidbeperkende maatregelen worden gemaakt, zijn verdisconteerd in de totale projectkosten en daarom in de provinciale begroting niet afzonderlijk zichtbaar.

8. Vragen op het terrein van cultuur en samenleving

Nieuwe doelen ten aanzien van het programma-onderdeel Samenleving (06.03) zijn nog niet geformuleerd. Zowel op het terrein van leefbaarheid als van gezondheid zullen nog startnotities en kaderstellende notities worden voorgelegd aan Provinciale Staten.

Totdat het nieuwe beleid is vastgesteld, is het bestaande beleid leidend. De € 24,6 mln van productgroep 06.03 (begroting pag.93) worden besteed aan de volgende vier onderdelen (zie pagina 72 bijlagenboek voor exacte bedragen):

- het uitvoeren van reeds geaccordeerde integrale dorpsontwikkelingsplannen (IDOP's, € 5 mln);
- het uitvoeren van reeds geaccordeerde projecten met de B5-gemeenten in het kader van Samen investeren (€ 5,6 mln);
- het uitvoeren van, op basis van de Agenda van Brabant en bestaand beleid, opgestelde werkplannen van provinciale uitvoeringsorganisaties zoals Zet, Vereniging Kleine Kernen, Brabant Medical School, Zorgbelang (€ 11 mln);
- het uitvoeren van doorlopende subsidieregelingen op het gebied van zorg en welzijn, zoals regionaal sociaal beleid en vernieuwen en versnellen samenleven (€ 3 mln).

Het nieuw vast te stellen beleid zal leiden tot aanpassingen in opdrachten aan uitvoeringsorganisaties en subsidieregelingen.

9. Vragen op het terrein van ecologie en handhaving

a. Forse afname in middelen in komende jaren

Bij de toelichting die is gegeven op grote verschillen in ramingen over de verschillende jaren, door afloop vorig bestuursakkoord en ILG middelen 2012-2013, is de vraag gesteld welke systematiek gehanteerd wordt bij verdeling van de bestuursakkoordmiddelen.

In paragraaf 3.5 van de Najaarsbrief wordt toegelicht dat de bestuursakkoordmiddelen centraal geparkeerd staan (dus niet bij de programma's) in afwachting van beleidsmatige uitwerkingen. Voor vijf onderdelen wordt in de Najaarsbrief een begrotingswijziging voorgesteld (zie tabel 3.5), waaronder biodiversiteit. Zodra de Staten hiermee ingestemd hebben, zullen de bedragen verwerkt worden in de begroting. In de voorliggende concept-begroting zijn deze wijzigingen nog niet verwerkt.

Het verschil tussen de € 250 mln in 2011 en € 30 mln in 2015 wordt als volgt verklaard:

- afloop ILG-overeenkomst in 2013: In het laatste jaar van de ILG-periode worden de meeste prestaties gerealiseerd c.q. afgerond, zodat dit een afwijking t.o.v. het gemiddelde oplevert. Daarnaast is na 2013 nog niet de bijdrage van het Rijk verwerkt als gevolg van het deelakkoord Natuur (dit betreft het Noord-Brabants aandeel in de € 100 mln voor alle provincies).

Tevens is in het deelakkoord afgesproken dat de resterende nationale EHS-opgave via grond-voor-grond wordt gefinancierd, hetgeen niet zichtbaar wordt in de middelen voor programma 03;

- afloop van de 2de bestuursovereenkomst met de waterschappen in 2013;
- afloop vorig bestuursakkoord: De afloop van het bestuursakkoord in 2011 verklaart de hoge raming in dat jaar. In het laatste jaar van een bestuursperiode worden de meeste prestaties gerealiseerd, zodat dit een afwijking t.o.v. het gemiddelde oplevert.
- afloop BIV en VIV regeling (beëindiging en verplaatsing intensieve veehouderij);
- financiële verwerking van de Agenda van Brabant.

b. Enkele beleidsprestaties landbouw dubbel opgenomen

Op blz.49 van de Begroting 2012 zijn onder beleidsprestaties van Landbouw 10.1 en 10.2 de indicatoren “aantal praktijktoepassingen” opgenomen. Bij de technische beantwoording is eerder het volgende geantwoord (op vraag 85): Bij de bedoelde praktijktoepassingen moet worden gedacht aan bijvoorbeeld elektronische monitoring van luchtwassers, nieuwe stalsystemen om agrarische emissies terug te dringen. Een en ander is opgenomen in het nog vast te stellen Provinciaal Milieubeleidsplan (PMP).

Het betreft een dubbeling van de beleidsprestaties omdat die zowel onder lucht als landbouw thuis horen. De uitwerking van de beleidsprestaties bij lucht (5.1) dient in een volgende begroting overgenomen te worden bij landbouw (10.1 en 10.2). Het budget hiervoor is overigens opgenomen bij landbouw.

c. Landbouw

Vanwege de vele (milieu-)raakvlakken met het beleidsveld ecologie, is de keuze gemaakt om het onderdeel landbouw – net zoals in het verleden – onder te brengen bij ecologie. Conform de portefeuillevverdeling blijft Y. de Boer de gedeputeerde voor dit onderdeel.

d. Energie agenda: onderdeel duurzaamheid (speerpunt UA17)

Gedeputeerde B. Pauli is coördinerend portefeuillehouder voor de Energieagenda. Gedeputeerde J. van den Hout is verantwoordelijk portefeuillehouder voor verduurzaming van de omgeving.

In december 2010 hebben uw Staten ingestemd met het investeringsvoorstel “Energietransitie als kans voor innovatie en duurzaamheid”, waarmee substantieel wordt ingezet op innovatie op het gebied van solar, elektrisch rijden en slimme netten en biobased economy. Deze investeringen dragen bij aan verduurzaming van het energie- en grondstoffengebruik, zowel hier in Brabant als elders in de wereld. In de door uw Staten vastgestelde Energieagenda is ook de inzet beschreven op het gebied van restwarmte, biomassa, etc. Ook op deze terreinen spelen diverse ontwikkelingen waarin de provincie een rol heeft of kan hebben in faciliterende en in randvoorwaardenscheppende zin. Wij zullen uw commissie hierover in

december nader informeren en daarbij tevens ingaan op vragen die in uw PS-vergadering van 11 juli jl. over de energieagenda en duurzame energie zijn gesteld. Tevens zullen de beide gedeputeerden met de voorzitters van uw commissies in overleg treden over een gezamenlijke bespreking van de energieagenda en verduurzaming.

10. Vragen op het terrein van ruimtelijke ordening en wonen

Vanuit de Commissie ROW zijn er geen openstaande vragen, wel zijn er drie toezeggingen gedaan. Aan de commissie is toegezegd dat inzicht zal worden verschaft in de stand van zaken Brabantse verkoopgarantie, de opdracht (zodra die gereed is) en de samenstelling van de onafhankelijke regiegroep Commissie Van Doorn en de gerealiseerde prestaties met betrekking tot de MOB-complexen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. W.G.H.M. Rutten

Auteur: Concernstaf / FPC / 073 – 681 2607